Werkwijze voor het uitbrengen van een voorlopig bindend advies bij conceptverzoeken

Aanleiding

De gemeenteraad heeft een lijst vastgesteld met gevallen waarvoor bij een aanvraag om een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) een bindend advies van de raad is vereist. Het betreft ontwikkelingen die vanwege hun ruimtelijke, maatschappelijke of bestuurlijke impact van zodanig belang worden geacht dat hierover een expliciete afweging door de raad wenselijk is.

In de praktijk worden dergelijke initiatieven veelal eerst als conceptverzoek of vooroverlegplan ingediend. Op dat moment is nog geen sprake van een formele aanvraag, maar bestaat wel behoefte aan een eerste beoordeling van de wenselijkheid en haalbaarheid van het initiatief. Om initiatiefnemers zo vroeg mogelijk duidelijkheid te bieden over het bestuurlijk draagvlak voor hun plan, wordt de raad reeds in deze voorfase betrokken.

Doel

Het doel van deze werkwijze is om initiatiefnemers vroegtijdig duidelijkheid te bieden over de bestuurlijke wenselijkheid van een initiatief dat valt binnen een door de raad aangewezen categorie waarvoor later een bindend advies vereist is.

Door de raad in de conceptfase een voorlopig bindend advies te laten uitbrengen, ontstaat vooraf inzicht in de mate waarin het initiatief bestuurlijk draagvlak geniet. Hierdoor kunnen initiatiefnemers een weloverwogen keuze maken over het al dan niet verder uitwerken van hun plannen en wordt voorkomen dat onnodig kosten worden gemaakt voor onderzoeken, planuitwerkingen en formele procedures terwijl onvoldoende bestuurlijk perspectief aanwezig is.

Deze werkwijze draagt bij aan een transparante overheid, een voorspelbaar besluitvormingsproces en een goede dienstverlening aan initiatiefnemers.

Positie van de raad

Bij een aanvraag voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit is het college van burgemeester en wethouders het bevoegd gezag. Voor de gevallen die door de raad zijn aangewezen als bindend adviesplichtig, kan het college echter niet afwijken van een negatief bindend advies van de raad.

De raad vervult daarmee een belangrijke rol in de besluitvorming over dergelijke initiatieven. Omdat de raad uiteindelijk een bepalende stem heeft in de beoordeling van deze ontwikkelingen, is het wenselijk dat de raad reeds in de voorfase kennisneemt van het initiatief en een eerste oordeel geeft over de wenselijkheid daarvan.

Het voorlopig bindend advies geeft richting aan de verdere behandeling van het initiatief en biedt zowel de initiatiefnemer als de gemeentelijke organisatie duidelijkheid over de bestuurlijke haalbaarheid van het plan.

Werkwijze

Wanneer een conceptverzoek betrekking heeft op een ontwikkeling die voorkomt op de door de gemeenteraad vastgestelde lijst van bindend adviesplichtige gevallen, wordt het initiatief in de voorfase aan de raad voorgelegd.

De raad wordt gevraagd een voorlopig bindend advies uit te brengen over de wenselijkheid van het initiatief. Met dit voorlopige bindende advies spreekt de raad zich uit over de vraag of het initiatief vanuit ruimtelijk, maatschappelijk en bestuurlijk oogpunt voldoende perspectief biedt om verder uit te werken richting een formele aanvraag.

Het voorlopig bindend advies wordt betrokken bij de verdere behandeling van het conceptverzoek en vormt het uitgangspunt voor de communicatie met de initiatiefnemer. Op basis hiervan kan een initiatiefnemer besluiten het plan nader uit te werken, het initiatief aan te passen of af te zien van verdere planontwikkeling.

Status van het voorlopig bindend advies

Het voorlopig bindend advies heeft geen zelfstandig rechtsgevolg en wordt niet aangemerkt als het formele bindende advies dat de raad uitbrengt in het kader van een aanvraag om een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Aan een voorlopig bindend advies kunnen daarom geen rechten worden ontleend. Bij een eventuele formele aanvraag wordt het initiatief opnieuw aan de raad voorgelegd voor het uitbrengen van een definitief bindend advies. Daarbij behoudt de raad de bevoegdheid om, op basis van de dan beschikbare informatie, onderzoeken, belangenafwegingen, participatieresultaten en eventuele zienswijzen, tot een andere conclusie te komen.

Conclusie

Door de raad reeds in de fase van een conceptverzoek een voorlopig bindend advies te laten uitbrengen over initiatieven waarvoor later een bindend advies vereist is, ontstaat vroegtijdig duidelijkheid over de bestuurlijke wenselijkheid van een ontwikkeling. Hiermee worden initiatiefnemers beter geïnformeerd over de haalbaarheid van hun plannen, worden onnodige kosten en inspanningen voorkomen en wordt invulling gegeven aan de uitgangspunten van de Omgevingswet om vroegtijdig duidelijkheid te bieden en samen zorgvuldig tot ruimtelijke besluitvorming te komen. Bovendien sluit deze werkwijze aan bij de bijzondere positie die de raad reeds heeft bij ontwikkelingen waarvoor een bindend adviesrecht is vastgesteld.